ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

Οδηγίες δόμησης Διαγωνισμάτων Τετραμήνου

Διάρκεια: 45 λεπτά

Στα Διαγωνίσματα Τετραμήνων (δύο (2) σε κάθε Τετράμηνο), όπως και στο Ενιαίο Τελικό Γραπτό Εξεταστικό Δοκίμιο, οι μαθητές ασκούνται σε ποικίλους τύπους ασκήσεων ή ερωτήσεων (βαθμολογική κλίμακα: 1-100). Συγκεκριμένα, δίνονται:

1. Δύο αποσπάσματα από διδαγμένα κείμενα, για τμήμα των οποίων ζητείται μετάφραση στα Νέα Ελληνικά
2. Ασκήσεις λεξιλογίου που εξετάζουν τη σχέση της Λατινικής γλώσσας με την Ελληνική (Αρχαία και Νέα) και με τις Νεολατινικές και ευρύτερα Ευρωπαϊκές γλώσσες
3. Άσκηση τονισμού
4. Ασκήσεις γραμματικής και συντακτικού βασισμένες σε όλα τα διδαγμένα κείμενα και στο λεξιλόγιό τους
5. Άσκηση με δύο υποερωτήματα που εξετάζουν: α) το ιστορικό-κοινωνικό πλαίσιο και/ή το ιδεολογικό υπόβαθρο του ενός από τα διδαγμένα κείμενα που δίνονται στο σημείο 1 και β) την ικανότητα κατανόησης του άλλου κειμένου.
6. Άγνωστο κείμενο στα Λατινικά για μετάφραση στα Νέα Ελληνικά (ευθύ)
7. Άγνωστο κείμενο στα Νέα Ελληνικά για μεταφορά στα Λατινικά (αντίστροφο)

- Επειδή δεν είναι εφικτή σε κάθε Διαγώνισμα Τετραμήνου η εξέταση όλων των τύπων ασκήσεων που εξετάζονται στο Ενιαίο Τελικό Γραπτό Εξεταστικό Δοκίμιο, γίνεται κατανομή των ασκήσεων αυτών στα δύο Διαγωνίσματα Τετραμήνου (βλ. σελ. 2). Παράλληλα, στα Διαγωνίσματα Τετραμήνου κάποιες ασκήσεις είναι πιο σύντομες, ως προς τον αριθμό / την έκταση των ζητουμένων, σε σχέση με αυτές των Τελικών Δοκιμίων (π.χ. η έκταση των διδαγμένων κειμένων, από τις 10-11 γραμμές, περιορίζεται περίπου στις 5).
- Σε κάθε περίπτωση, τα δύο Διαγωνίσματα κάθε Τετραμήνου πρέπει, στο σύνολό τους, να καλύπτουν όλους τους τύπους ασκήσεων ή ερωτήσεων που περιλαμβάνονται στο Τελικό Δοκίμιο, ώστε να έχουν ασκηθεί σε όλους οι μαθητές.
- Για διευκόλυνση των διδασκόντων/-ουσών επισυνάπτονται δύο εκδοχές Δειγματικών Διαγωνισμάτων Τετραμήνου με κατανομή των βασικών τύπων ασκήσεων. Οι εκδοχές αυτές βασίζονται στην ύλη ολόκληρης της χρονιάς και όχι σε συγκεκριμένα τμήματά της. Νοείται ότι οι

διδάσκοντες/-ουσες προσαρμόζουν το διαγώνισμά τους αναλόγως. Επισημαίνεται επίσης ότι στις εκδοχές αυτές δεν περιλαμβάνονται όλοι οι τύποι ασκήσεων συντακτικού που μπορούν να ζητηθούν από τους μαθητές/-τριες στις Ενιαίες Τελικές Εξετάσεις και στις Παγκύπριες Εξετάσεις Πρόσβασης. Για αυτό οι διδάσκοντες/-ουσες ενθαρρύνονται να εναλλάσσουν τους τύπους και το περιεχόμενο των ασκήσεων (βλ. παρακάτω πίνακα, σημείο 6-7).

- Παρατίθενται αναλυτικά η δομή και οι μονάδες:

ΔΟΜΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΩΝ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟΥ			**ΜΟΝΑΔΕΣ**
	ΠΡΩΤΗ ΕΚΔΟΧΗ	**ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΚΔΟΧΗ**	
ΜΕΡΟΣ Α΄: ΔΙΔΑΓΜΕΝΑ ΚΕΙΜΕΝΑ – ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ			**35**
ΜΕΡΟΣ Β΄: ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ			**65**
1.	**Λεξιλογική άσκηση: ετυμολογική συγγένεια με λέξεις της ελληνικής**	**Λεξιλογική άσκηση: ετυμολογική συγγένεια με λέξεις ξένων γλωσσών**	**4**
2.	**α) Αντιστοίχιση πτώσεων**		**2**
	β) Αντίθετος αριθμός		**4**
	γ) Παραθετικά επιθέτων ή/και επιρρημάτων		**2**
3.*	**Ρηματικοί τύποι**		**7**
4.	**Συντακτική αναγνώριση**		**4**
5.*	**Αναγνώριση δευτερεύουσας πρότασης**		**3**
6.	**Αξιολόγηση συντακτικών φαινομένων με βάση δύο από τους πιο κάτω τύπους ασκήσεων:** α) Σφάλμα – διόρθωση***** β) Επιλογή ορθής πρότασης γ) Άσκηση μετασχηματισμού-τροπής δομών		**6**
7.	Ενδεικτικά μπορούν να αξιολογηθούν τα εξής: προσδιορισμοί τόπου και χρόνου, εκφορά β΄ όρου σύγκρισης, σύνταξη ρημάτων, σύνταξη προθέσεων, ακολουθία χρόνων, εναλλακτικοί τρόποι δήλωσης του σκοπού, debeo + απαρέμφατο ↔ παθητική περιφραστική συζυγία, εφαρμογή γερουνδιακής έλξης, αναγνώριση και τροπή υποθετικού λόγου σε άλλο είδος, ευθεία ↔ πλάγια ερώτηση, ανάλυση μετοχής σε δευτερεύουσα πρόταση κ.λπ.		**6**

8.	**Άσκηση τονισμού: αξιολόγηση λέξης που περιλαμβάνεται στα αποσπάσματα (Μέρος Α΄)**	**Άσκηση τονισμού: αξιολόγηση διδαγμένης λέξης που δεν περιλαμβάνεται στα αποσπάσματα (Μέρος Α΄)**	**2**
9.*	**Ερώτηση για ιστορικό-κοινωνικό πλαίσιο – Ιδεολογικό υπόβαθρο**	**Ερώτηση κατανόησης κειμένου**	**5**
10.	**Άγνωστο κείμενο για μετάφραση: ευθύ**	**Άγνωστο κείμενο για μετάφραση: αντίστροφο**	**20**
		ΣΥΝΟΛΟ	**100**

* **<u>Σημειώσεις:</u>**

- Άσκηση 3: Είναι σημαντικό να εξετάζονται ρήματα από διαφορετικές συζυγίες, ομαλά και ανώμαλα.
- Άσκηση 5: Σε περίπτωση που δεν έχουν διδαχθεί δευτερεύουσες προτάσεις, οι τρεις (3) μονάδες να μεταφερθούν ως εξής: μία (1) μονάδα στο υποερώτημα 2α ή 2β και δύο (2) μονάδες στο υποερώτημα 2γ, με αντίστοιχη αύξηση των ζητουμένων.
- Άσκηση 6 ή 7 (τύπος α): Δίνεται μία (1) μονάδα για τον εντοπισμό κάθε σφάλματος και δύο (2) μονάδες για τη διόρθωσή του.
- Άσκηση 9: Βλ. σημείο 5. στην πρώτη σελίδα.